

INFORMATOR
MUZEUM
W-GRUDZIĄDZU

R. XX, Nr 3-4 (121-122)

VII-XII 1979

Opracowanie redakcyjne: Bożena Sikorska-Nowacka
Winiety: Krzysztof Cander
Zdjęcia: Jadwiga Samplawska i GTF „Kontrasty”
Klisy: Zakłady Graficzne WSiP w Bydgoszczy
Druk: ZGT — Zakład nr 3 w Grudziądzu, plac Wolności 5
Zam. 1236 — R-8

WYSTAWY

S.T.A.Ł.E

NAJDAWNIEJSZE DZIEJE POŁNO-
CZESNOŚREDNIOWIECZNE GRU-
CZNO, gmina ŚWIECIE n. WISŁĄ

+ HISTORIA GRUDZIĄDZA

+ GALERIA WSPÓŁCZESNEGO MALAR-
STWA POMORSKIEGO

WYSTAWY

C.Z.A.S.O.W.E

PORTRET NA BANKNOTACH
POLSKICH I OBCYCH. Wystawa
zgotowana ze zbiorów własnych
Grudziądzkiego Muzeum, ukazująca
banknoty nie jako tradycyjne środ-
ki płatnicze a dzieła sztuki graficz-
nej, świetne ryciny wykonane na
specjalnym papierze. Całość — zło-
żona z 39 banknotów oraz 39 foto-
gramów, prezentujących w dużym
powiększeniu portrety z tychże
banknotów, była dostępna w salach
Grudziądzkiego Muzeum od 28 maja
do 31 grudnia 1979 r.

MALARSTWO CZESŁAWA RZE-
PIŃSKIEGO. Indywidualna wysta-
wa twórczości znanego krakowskie-
go malarza pochodząca z prywatnej
kolekcji Krystyny i Wiesława Och-
manów z Warszawy. Ekspozowane
obrazy i rysunki — ogółem 61 prac

— pozwalają zorientować się w ca-
łokształcie dorobku artystycznego
Czesława Rzepińskiego: od roku 1931
do roku 1978. Wystawa była czynna
w Grudziądzkim Muzeum od 23 czer-
wca do 14 października 1979 r.

MALARSTWO EMILA KRCHY.
Kolejna wystawa indywidualna —
w ramach systematycznych prezen-
tacji współczesnej sztuki polskiej —
twórczości znakomitego malarza pol-
skiego z okresu II Rzeczypospolitej.
Całość — złożona z 36 obrazów olej-
nych — pochodzi ze zbiorów Muze-
um Okręgowego w Bydgoszczy.
Otwarcie wystawy nastąpiło w dniu
17 listopada 1979 r. Ekspozycja bę-
dzie dostępna w Grudziądzkim Mu-
zeum do końca bieżącego roku oraz
na początku roku 1980.

Muzeum w Grudziądzu przy ul. Wodnej 3/5 (Działy: Archeologia, Etno-
grafia, Sztuka, Naukowo-Oświatowy) i ul. Spichrzowej 9 (Dział Historii) je-
st otwarte: we wtorki w godz. 10.00—18.00, w środy, czwartki i soboty w godz.
10.00—15.00, w piątki w godz. 13.00—18.00, w wolne soboty w godz.
10.00—16.00, w niedziele i święta w godz. 10.00—14.00. W poniedziałki i dni
poświęteczne Muzeum jest zamknięte. We wtorki wstęp bezpłatny. W pozosta-
łe dni opłata wynosi: normalna — 4 zł, ulgowa — 2 zł, a dla młodzieży
szkolnej i wojska w grupach powyżej 10 osób — 1 zł od osoby. Wycieczkom
i grupom zgłoszonym uprzednio w Dziale Naukowo-Oświatowym zapewnią
się przewodnika.

WYSTAWY

RUCHOME

KOMITET MIEJSKI ZSL w GRUDZIĄDZU, AL. 23 STYCZNIA

1. Dawne polskie militaria w reprodukcji — 1.VII.—31.XII.1979 r.
2. Tematyka kopernikowska w medalierstwie — 1.VII.—31.XII.1979 r.

KLUB przy ul. KWIATOWEJ w GRUDZIĄDZU

1. Dawne polskie militaria w reprodukcji (zestaw II) — 1.VII.—31.XII.1979 r.

- III. KLUB MIĘDZYZAKŁADOWY ZW. ZAW. PRACOWNIKÓW PRZEMYSŁU S
ZYWCZEGO I CUKROWNICZEGO W GRUDZIĄDZU
1. Lenin w grafice polskiej — zestaw I (reprodukcje) — 7.XI.—10.XII.1979 r.
  2. Secesja w Polsce — zbiory Muzeum w Płocku w reprodukcji — od 11.XII.1979 r. (przedłużona na rok 1980).
- IV. KLUB „RUCHU” w MARUSZY k. GRUDZIĄDZA
1. Lenin w grafice polskiej — zestaw II (reprodukcje) — 7.XI.—15.XII.1979 r.
  2. Malarstwo Jacka Malczewskiego w reprodukcji — od 16.XII.1979 r. (przedłużona na rok 1980).
- V. URZĄD MIEJSKI I GMINNY W ŁASINIE
1. Wyniki badań wykopaliskowych na grodzisku wczesnośredniowiecznym w W
drznie, gmina Łasin — 1.VII.—31.XII.1979 r.

Emil Krcha — Pejzaż z Dukli

EMIL KRCHA

1894—1972

Z okazji wystawy malarstwa

Muzeum w Grudziądzu, cenione za inicjatywę propagowania sztuki wśród społeczeństwa swego miasta, od szeregu lat organizuje wystawy plastyki. Są to nie tylko wystawy tematyczne, czy problemowe, bądź też poszczególnych tendencji artystycznych, ale nade wszystko wystawy prezentujące twórczość pojedynczych artystów. Każde otwarcie wystawy jest cennym mariażem sztuk plastycznych i muzyki i to muzyką w najlepszym tego słowa znaczeniu. Równoczesne ogłoszenie w swych murach ludzi odmien-

nych profesji, interesujących się różnymi dziedzinami sztuki daje okazję do dyskusji, do przybliżenia i pogłębienia międzyludzkich dobrych stosunków.

Połączenie koncertu muzyki klasycznej w wykonaniu Francuskiej Orkiestry Kameralnej z Akwitanii z otwarciem w dniu 17 listopada 1979 roku wystawy malarstwa Emila Krchy było szczególnie uzasadnione, gdyż Krcha był nie tylko malarzem ale i koncertującym muzykiem wiolonczelistą. Ze sztuką i kulturą francuską artysta był także związany przez kilka-

Emil Krcha — „Ulica w Kołomyi”

krotne wyjazdy studyjne do Francji. W Paryżu miał też pierwszą wystawę indywidualną podczas swego dłuższego pobytu w latach 1929—1931.

Wystawa malarstwa Emila Krchy w grudziądzkim Muzeum stanowi wybór dzieł z bogatej spuścizny, obejmującej kilkaset prac malarskich i rysunkowych, spuścizny która zachowała się w pracowni artysty dzięki pieczołowitości i trosce żony Elżbiety. Na obecny pokaz wybrano dzieła z wielkiej wystawy pośmiertnej, przygotowanej i eksponowanej w roku 1978 w Muzeum Okręgowym w Bydgoszczy. Wybrane prace stanowią ważny element dla zrozumienia drogi twórczej tego znakomitego malarza. Jest to zestaw prac od najwcześniejszych poprzez wszystkie etapy do ostatnich dzieł powstałych u schyłku życia. Cała jego twórczość zamyka się w pięćdziesięcioletniej działalności artystycznej i sięga korzeniami do polskiego malarstwa okresu II Rzeczypospolitej, wkraczając z tym bogatym dorobkiem w nowy rozdział polskiej sztuki naszych czasów.

Długa była droga twórcza tego znakomitego malarza, wieloletniego pedagoga i wielkiego człowieka: urodzony 14 października 1894 r. w Kałuszu — umiera w Krakowie 25 lipca 1972 r. Krcha po ukończeniu seminarium nauczycielskiego pracuje jako nauczyciel. Celem podjęcia studiów artystycznych wyjeżdża do Krakowa i w 1919 r. zostaje przyjęty do Akademii Sztuk Pięknych. Jednocześnie studiuje muzykę. Studia malarskie kończy w 1925 r. z wyróżnieniem, po czym udaje się w swoją pierwszą podróż do Francji — do której wyjeżdża kilkakrotnie — doskonaląc stale swój warsztat twórczy. Samodzielną działalność artystyczną rozpoczyna już jako student w 1922 r., kiedy to przyjęty zostaje w poczet członków Związku Zawodowego Polskich Artystów Plastyków, uczestnicząc w jego wystawach. W sumie brał udział w 111 wystawach zbiorowych, w tym w większości w wystawach grupy „Zwornik”, której był współtwórcą w 1928 r. Wystaw indywidualnych przygotował 27 w różnych miastach naszego kraju, zaś pierwszą — w Paryżu w roku 1931 — w Galerii Leopolda Zborowskiego. Rodzaj twórczości Emila Krchy jest nieczęsto spotykany w polskiej sztuce współczesnej: od początku po ostatnie prace bar-

dzo równy, nie wnoszący szokujących niespodzianek i nie poddający się nowom i modom. Jeżeli nawet przy otwianiu artystycznej drogi rozwoju Krchy wyodrębni się pewne okresy, są one jedynie kontynuacją poprzedniej twórczości, wzbogaconej o doświadczenia malarskie. Dowodem tego są dzieła ukazane na grudziądzkiej wystawie.

Malarstwo Krchy wyrosło na gruncie orientacji silnie rozwijającego się z jednej strony formizmu, z drugiej koloryzmu. Wrażliwa osobowość artysty i człowieka wchłaniała napór różnorodnych tendencji, które jednak były przynajmniej tak głęboko przeanalizowane i przetransponowane, że stworzyły świat sztuki nie mieszczący się w jakichkolwiek zdefiniowanych kierunkach sztuki współczesnej. Krcha szedł w tym wielkim i trudnym chodzie ówczesnej i dzisiejszej wielostronności kierunków drogą samotną, szukając własnej prawdy artystycznej. Treść jego dzieł zawsze związane były z środowiskiem w którym żył, a forma i barwa obrazu powstawały jako wynik wieloletniej wyteźonej pracy, silnej woli, rzetelności i skromności, wyczulenia na piękno natury, ufności i wiary w człowieka. Niewątpliwie jest to twórczość powiązana głęboko ze środowiskiem polskim i polskim środowiskiem tak bardzo autentycznym, jakim jest krajobraz polski, życie i sztuka ludu polskiego.

W grudziądzkiej prezentacji dzieł znajduje się spora ilość wczesnych pejzaży z Huculszczyzny, Podhala i Zakopanego, wyodrębniających się swoim jasnym, pogodnym kolorytem i bardzo typową dla tego okresu ciemną linią, uwypuklającą linearyzm kompozycji i kontrasty tonów kolorystycznych jak np. „Ulica w Kołomyi”, „Pejzaż z Poronina”, „Pejzaż z Podhala”, „Pejzaż z Dukli”.

Zafascynowany góralską sztuką ludową i prostotą ludzi, którzy ją tworzyli, przejął z niej wiele cech tematycznych i kolorystycznych. W wystawionych pracach z tego okresu, w których za modełu służyli mu górale — np. „Górska muzyka”, „Kołysanka I i II”, „Narzeczony Janosika” — zaakcentowana jest pewna deformacja postaci oraz rytmiczność linii i formy. Temu zapatrzeniu w sztukę ludową jest wierny przez wszystkie lata wprowadzając do swoich martwych natur przedmioty sztuki ludowej.

Emil Krcha — „Kotysanka“

Dalszy etap twórczości Krchy, ekspozowany na wystawie, to prace powstałe w czasie dłuższego jego pobytu we Francji np. „Portret Fredy”, „Odwiedziny”, „Wiosna w Paryżu”. Jest to okres w którym następuje udoskonalenie warsztatu i pogłębienie problematyki malarskiej. Głównym elementem budowy obrazu staje się kolor; przeważają różne odcienie brązów, co w połączeniu z czerwieniami i żółcieniami sprawia, że dzieła nabierają bogactwa świetlistości. Obrazy malowane są gęstą, mięsistą fakturą.

Po powrocie do kraju malarz mieszka kolejno we Lwowie, Krzemieńcu i Krakowie. Tworzy niezliczoną ilość prac olejnych, akwarel, gwaszy i rysunków. Są to nadal pejzaże, martwe natury, kwiaty oraz portrety osób mu bliskich (np. „Portret Luntty”). Powstają pejzaże polskie przetransponowane na jemu tylko właściwe wyobrażenie rzeczywistości. Często w barwne krajobrazy wplątane są grupy postaci albo architektura miast np. „Przebieganie ziemniaków”, „Ulica w Krzemieńcu”. Najbliższa jednak jest artyście martwa natura i kwiaty. We wszystkich okresach swojej twórczości malował kwiaty nasycone pełną, dzwiczną barwą. Tematem martwych natur były owoce, kwiaty, warzywa, misy i wazy, które malował w ten sposób jakby powoływał je do nowego życia. Wrażliwość na otoczenie, na piękno przyrody ujawnia się głównie w jego malarstwie w latach wojny. Przygaszona zostaje jego radość życia i tym samym przyciszona gama kolorystyczna obrazów. Tematyka prac z konieczności jest zawężona do martwych natur i kwiatów, które stanowią dla artysty jedyny dostępny temat i są jednocześnie ucieczką od bezsensu wojny. Powstają wówczas takie prace jak np. „Martwa natura z piwoniami”, „Martwa natura z dzbankiem”, „Zmarznięte jabłka”.

Po odzyskaniu niepodległości E. Krcha rozpoczyna nowy etap działalności angażując się przede wszystkim w pracę pedagogiczną i organizatorską życia artystycznego. Zaproszony zostaje do Wrocławia jako współorganizator Wyższej Szkoły Sztuk Plastycznych. Organizuje również życie artystyczne na terenie Dolnego Śląska. W roku 1950 powołał Krchę do Akademii Sztuk Pięknych w Krakowie na stanowisko profesora malarstwa, na którym pozostaje do emerytury w 1965 r. Wykształcił duże grono adeptów sztuki zarówno we Wrocławiu jak i w Krakowie. Mimo absorbującej pracy pedagogicznej i społecznej — studenci darzyli go wielkim zaufaniem i nie tylko w sprawach artystycznych ale bardzo często w sprawach najbardziej osobistych — znajduje czas na malowanie. Nadal maluje martwe natury i kwiaty wraca ponownie do malarstwa pejzażowego. Powstają dzieła, w których widoczna jest konsekwentnie już wcześniej obrana droga: rzetelność wobec samego siebie i wobec widza przyjmującego jego sztukę. W obrazach nadal wyczuwalny jest nastrój skupienia i zadumy. W kompozycji pojawia się kontur, dzięki czemu obraz staje się bardziej zwarty. Powstają prace o niepowtarzalnej urodzie szczególnie piękne srebrno-szare „Pejzaż z Bieczą”, przyciszona kolorystycznie „Naprawa wiejskiej drogi” oraz niezliczone ilości „Martwych natur”.

Poza malarstwem olejnym Krcha uprawiał również akwarele i temperę. I tutaj tematem najczęściej pojawiającym się jest martwa natura i kwiaty.

Twórczość Emila Krchy — przez swoją wartość artystyczną i zdecydowane działanie w obranej tendencji artystycznej — pozostanie na zawsze wpisana w dzieje sztuki polskiej.

AURELIA BORUCKA-NOWICKA

Emil Krcha — „Martwa natura z kałamarnicą”

Z NASZEGO MUZEUM

+ W drugim półroczu 1979 dokonano następujących zmian w ekspozycjach czasowych grudziądzkiego Muzeum:

— zamknięto wystawę indywidualną malarstwa Czesława Rzepińskiego ze zbiorów Krystyny i Wiesława Ochmanów z Warszawy, którą w okresie od 23 czerwca do października 1979 r. obejrzało ogółem 5.915 osób, w tym 90 wycieczek z 3.130 uczestnikami;

— zamknięto wystawę ze zbiorów Muzeum w Grudziądzu pt. „Portret na banknotach polskich i obcych”, czynną w okresie od 28 maja do 31 grudnia 1979 r. W czasie jej eksponowania zanotowano w Muzeum ogółem 8.025 zwiedzających, w tym 138 wycieczek z 4.232 uczestnikami;

— otwarto wystawę indywidualną malarstwa Emila Krchy — ze zbiorów Muzeum Okręgowego w Bydgoszczy — w dniu 17 listopada 1979 r. Uroczystość otwarcia poprzedzono — w ramach kolejnego muzealnego spotkania przy świecach — z koncertem Francuskiej Orkiestry Kameralnej z Akwitanii pod dyrekcją Roberta Bexa. Przybyło na nią licznie stali uczestnicy imprez muzealnych — ponad 200 osób — oraz przedstawiciele świata kulturalnego i artystycznego miasta. Obecni byli również współorganizatorzy wystawy z Muzeum Okręgowego w Bydgoszczy: autorka scenariusza kustosz mgr Aurelia Borucka-Nowicka oraz mgr Elżbieta Kantorek, która oprowadzała obecnych po ekspozycji, prezentując zarazem życie i działalność Emila Krchy. Wystawę spotkała się z dużym zainteresowaniem, czego dowodem była niesłabnąca i w dniach następnym frekwencja zwiedzających. W związku z tym postanowiono przedłużyć okres jej eksponowania do stycznia przyszłego roku włącznie.

Roman Jabłoński podczas swego recytalu w grudziądzkim Muzeum; przy fortepianie Krystyna Borucińska

+ Nowy sezon kulturalno-oświatowy 1979/80 zainaugurowano w grudziądzkim Muzeum w dniu 19 września 1979 r. recitalem wiolonczelowym znakomitego polskiego artysty młodego pokolenia — ROMANA JABŁOŃSKIEGO — przy akompaniamencie fortepianowym Krystyny Borucińskiej.

W programie koncertu, który prowadziła aktorka Teatru Polskiego w Bydgoszczy Wona Jankowska, znalazły się utwory: J.S. Bacha, M. Regera, H. Jabłońskiego, F. Schumanna i C. Debussy'ego. Impreza zgromadziła w Muzeum liczne grono melomanów — ponad 100 osób.

+ Kolejny koncert odbył się w Muzeum w dniu 23 września 1979 r. i nosił tytuł „Jak za dawnych lat...” Jego wykonawcy — światowej już sławy bas RYSZARD GRUJCZYŃSKI oraz sopran KRYSZYNA KOSTROZYŃSKA i tenor LESŁAW PAWLUK, przy akompaniamencie fortepianowym WOJCIECHA OSTOJSKIEGO — zaprezentowali słuchaczom ulubione arie i pieśni ze znanych oper i operetek świata (m.in. Donizetti, Mozarta, Rossiniego, Straussa, Lehara, Kalmanna, Gershwin). Artyści spotkali się z gorącym aplauzem publiczności, rewanżując się bisami. Koncert został zorganizowany wspólnie z Klubem Międzynarodowej Książki i Prasy w Grudziądzu. Frekwencja — ponad 150 osób.

+ Wydarzeniem kulturalnym o szczególnym znaczeniu było kolejne muzealne „Spotkanie przy świecach” w sobotni wieczór — 17 listopada 1979 r., na które złożyło się otwarcie wystawy indywidualnej malarstwa Emila Krchy oraz koncert muzyki kameralnej w wykonaniu Francuskiej Orkiestry Kameralnej z Akwitanii pod dyrekcją Roberta Bexa. Orkiestra — którą przedstawiła słuchaczom mgr Eleonora Handzarska z Filharmonii Pomorskiej im. I. Paderewskiego w Bydgoszczy — wykonała utwory M. Ravela, H. Poulenc'a i J. Brahmsa, prezentując słuchaczom bardzo wysoki poziom artystyczny. W skład zespołu wchodził: Robert Bex (dyrektor artystyczny) —

Koncert Francuskiej Orkiestry Kameralnej z Akwitanii w grudziądzkim Muzeum. Na wiolonczeli gra Robert Bex — kierownik i dyrygent zespołu

wiolonczela, Michalina Lefebvre — skrzypce, Armand Bex — fortepian, Stepha Boudot, — flet, Yves Didier — klarnet, Roger Esposito — fagot, Denis Duphoy — roż angielski, Francis Willaumez — obój. Koncertu wysłuchało ponad 200 osób. Wsp organizatorem imprezy był Wydział Kultury Urzędu Miejskiego w Grudziądzu.

+ Ostatnim koncertem zorganizowanym przez grudziądzkie Muzeum w bieżący roku był występ zespołu *Capella Bydgosiensis Filharmonii Pomorskiej im. I. Paderewskiego* w Bydgoszczy pod dyрекcją Włodzimierza Szymańskiego — w dniu 12 grudnia 1979 r. Obok zespołu wystąpił Chór Madrygalistów oraz soliści: Anna Marconi — sopran, Irena Tkaczyk — mezzosopran, Andrzej Szweda — tenor, Jerzy Gruszczyński — bas. W programie koncertu — interesująco zapowiadany przez kierownika zespołu Włodzimierza Szymańskiego, przybliżającego słuchaczom zarówno sylwetki kompozytorów jak i klimat epoki — znalazły się utwory dawne: kompozytorów polskich (Mikołaj z Radomia, Pękiel, Gorczycki) i angielskich. Impreza zgromadziła w Muzeum ponad 90 osób.

+ W ciągu roku 1979 grudziądzkie Muzeum było organizatorem 56 prelekcji i spotkań autorskich dla łącznej liczby 2.793 słuchaczy. Wśród słuchaczy przeważała młodzież szkolna i wojsko. Najczęściej tematem prelekcji były aktualne ekspozycje cziasowe Muzeum.

+ W sezonie wykopaliskowym 1979 Dział Archeologii naszego Muzeum prowadzi następujące badania w terenie, będące kontynuacją prac nad osadnictwem obronnym naszego regionu:

- Świecie n. Osą, gmina loco, grodzisko wczesnośredniowieczne, stan. 1 (kontynuacja prac systematycznych);
- Gruta, gmina loco, grodzisko średniowieczne (kontynuacja prac);
- Pokrzywno, gmina Gruta, badania sondażowe średniowiecznego zespołu zamkowego (kontynuacja prac);
- Łasin, gmina loco, stan 2, osada rybacka wczesnolatańska i średniowieczna

Ponadto prowadzono badania powierzchniowe w rejonie Grudziądza i Gruty w ramach Archeologicznego Zdjęcia Polski.

+ Frekwencja zwiedzających zbiory grudziądzkiego Muzeum w ciągu roku 1979 — zarówno w gmachu głównym i spichrzu jak i poza stałym terenem ekspozycyjnym — wyniosła ogółem 28 802 osoby. Wystawy w salach muzealnych obejrzało ogółem 13.012 osób, w tym 234 wycieczki z 6.937 uczestnikami, natomiast wystawy oświatowe (złożone z reprodukcji) w terenie — 15.790 osób.

NOWE DARY

W ciągu roku 1979 Muzeum w Grudziądzu otrzymało następujące dary od wymienionych niżej osób, którym tą drogą składamy wyrazy podziękowania:

- od Ob. **Marii Banaszak** z Grudziądza — 3 broszury i 9 dyplomów związanych z działalnością Wincentego Banaszaka w grudziądzkim Zrzeszeniu Kupców i klubach sportowych;
- od Ob. **Józefa Mrotka** z Grudziądza — Reklamowy Magazyn Mody firmy W. Korzeniowski w Grudziądzu;
- od Ob. **Zbigniewa Otremba** z Grudziądza — plakiety „Disamatic” z Pomorskiej Odlewni i Emalierni w Grudziądzu;

od Ob. **Andrzeja Soborskiego** z Chełmna — dodatek do „Gazety Grudziądzkiej” z 1931 r. pt. „Przez dobrobyt ludu — do dobrobytu Polski”.

od Ob. **Alfonsa Ziółkowskiego** z Grudziądza — dyplom do brązowego medalu „Za długoletnią służbę” z 1938 r. oraz 11 fotografii uczniów i grona pedagogicznego szkół grudziądzkich z okresu międzywojennego;

od Ob. **Sławomira Mossakowskiego** z Grudziądza — pruską książeczkę pobojskową;

od Ob. **Stanisława Czapczyka** z Grudziądza — legitymacje Wielkopolskiego Krzyża Powstańczego i Odznaki Grunwaldzkiej;

z **Komitetu Miejskiego PZPR** w Grudziądzu — medal wybitny z okazji obytu w Grudziądzu pierwszego polskiego kosmonauty M. Hermaszewskiego;

od Ob. **Eugeniusza Szwarackiego** z Grudziądza — odznakę 64 pułku piechoty.

(J.D.)

NOWE NABYTKI

W roku 1979 zakupiono ekspozat do ziałów historycznego i sztuki grudziądzkiego Muzeum powiększając w ten sposób zbiory muzealne o 44 pozycje.

Do działu historycznego nabyto milaria, z których na uwagę zasługują: kordzik polski oficerów i podoficerów lotnictwa wz. 24, mundur strzelca regimentu piechoty z XIX/XX w. oraz archiwalia związane z dziejami miasta, rzemiosła i przemysłu w końcu XIX wieku i w okresie międzywojennym. Zbiór numizmatyczny tego działu wzbogacono o

19 pozycji, m.in. odznaki Klubu Kręglarskiego „Wisła” w Grudziądzu w okresie międzywojennym oraz albumy z banknotami — emisja z roku 1944 oraz lat 1948—1965.

W dziale sztuki powiększono zbiory rzemiosła artystycznego i Galerii Współczesnego Malarstwa Pomorskiego — dzięki przekazowi Wydziału Kultury i Sztuki Urzędu Wojewódzkiego w Toruniu — o prace Bogdana Kraśniewskiego, Romana Michałowskiego, Bronisława Pietruszkiewicza i Edmunda Wadowskiego.

(drozd.)

WYDAWNICTWA NADESŁANE

- Apanowicz A. — Bolesław Zwoliński, rzeźbiarz radomski (1883—1944), katalog, Radom 1974 (nadesł. Muzeum Okręgowe w Radomiu).
- Artyści plastycy z kręgu „Cepelii”. Wystawa Ogólnopolska, Warszawa 1973 (nadesł. Centralne Biuro Wystaw Artystycznych w Warszawie).
- (Bereźnicki) Kiejstut Bereźnicki, malarstwo; Sopot 1976 (nadesł. Biuro Wystaw Artystycznych w Sopocie).
- Chojnacka R., Birkenmajer E. — Polskie szkło barokowe. Wystawa w 250-lecie założenia manufaktury szkła w Nalibokach. Informator, Warszawa 1975 (nadesł. Muzeum Narodowe w Warszawie).
- (Cuevas) José Luis Cuevas (Meksyk) — ilustrator swojego czasu, katalog wystawy, Warszawa 1975 (nadesł. CBWA w Warszawie).
- Czeska i słowacka tkanina artystyczna 1945—1975, katalog, Warszawa 1975 (nadesł. CBWA w Warszawie).
- Czosnyka J. — Informator poplenerowej wystawy akwareli uczestników II Ogólnopolskiego Pleneru Akwarelistów „Wojcieszów 75”, Wojcieszów 1975 (nadesł. Miejski Dom Kultury w Wojcieszowie).

- Dobrowolska E — Warszawa w malarstwie Bronisławy Wilimowskiej, katalog Warszawa 1976 (nadesł. Muzeum Historyczne m.st. Warszawy).
- (Drejas) Kazimierz Drejas, składanka do wystawy, Szczecin 1976 (nadesł. BWA w Szczecinie).
- Dziurawcowa Z. — Konserwacja obrazów na płótnie — wystawa, Rzeszów 1976 (nadesł. Muzeum Okręgowe w Rzeszowie).
- (Festiwal) VII Festiwal Polskiego Malarstwa Współczesnego, katalog, Szczecin 1976 (nadesł. BWA w Szczecinie).
- (Festiwal) XXVIII Festiwal Sztuk Plastycznych w Sopocie. Porównania 6. Ogólnopolska Wystawa Malarstwa; katalog, Sopot 1975 (nadesł. BWA w Sopocie).
- Hundertwasser. Warszawa 1976 (nadesł. Muzeum Narodowe w Warszawie).
- (Jarnuszkiewicz) 25 lat pracy pedagogicznej Jerzego Jarnuszkiewicza, Warszawa 1975 (nadesł. CBWA w Warszawie).
- Kalinowski J. — Poplenerowa wystawa szkła artystycznego, Przemyśl 1975 (nadesł. Muzeum Okręgowe w Przemyślu).
- (Krechowicz) Monika Krechowicz; składanka do wystawy, Gdynia 1975 (nadesł. BWA w Sopocie).
- Kodurowa A., Tyczyńska-Skromny A. — Xawery Dunikowski i Jego uczniowie. Wystawa w 100-lecie urodzin Xawerego Dunikowskiego, Warszawa 1975 (nadesł. Muzeum Narodowe w Warszawie).
- (Lat) 25 lat Pracowni Doświadczalnej Tkactwa Artystycznego ZPAP. Katalog wystawy, Warszawa 1976 (nadesł. CBWA w Warszawie).
- Muza Walki, t. 11, 12, Warszawa 1978, 1979 (nadesł. Muzeum Historii Polskiego Rolnictwa Rewolucyjnego w Warszawie).
- Neue Museumskunde, J. 21, 22, Berlin 1978, 1979 (nadesł. Redakcja „Neue Museumskunde” w Berlinie).
- Oczko S.* Okuljar Z. — Ryszard Sroczyński 1905—1966, katalog, Bielsko-Biała 1974 (nadesł. Muzeum Okręgowe w Bielsku-Białej).
- Ogólnopolska wystawa młodego malarstwa, rzeźby i grafiki. XXVII Festiwal Sztuk Plastycznych w ramach XXX-lecia PRL, Sopot 1974 (nadesł. BWA w Sopocie).
- Pamiętnik Biblioteki Kórnickiej, z. 14, Poznań 1978 (nadesł. Biblioteka Kórnicka PAN w Kórniku).
- Plastyka na zamówienie społeczne w XXX-lecie PRL, 4 katalogi, Warszawa 1975 (nadesł. CBWA w Warszawie).
- Plastyka toruńska 1945—1975. Katalog wystawy, Toruń 1975 (nadesł. Muzeum Okręgowe w Toruniu).
- Pomorania Antiqua, t. 7 i 8, Wrocław 1977 i 1979 (nadesł. Muzeum Archeologiczne w Gdańsku).
- Postawy twórcze w środowisku gdańskim. Malarstwo, rzeźba, grafika; katalog, Gdańsk 1976 (nadesł. CBWA w Warszawie).
- Prace Muzeum Ziemi, t. 27, 28, 29, Warszawa 1977, 1978 (nadesł. Muzeum Ziemi PAN w Warszawie).
- (Rachfalski) Zenon Henryk Rachfalski. Panorama XXX-lecia. Opolszczyzna — Warszawa, Opole 1975 (nadesł. autor).
- (Rachwalski) Zenon Henryk Rachwalski — malarstwo. Jan Maciej Maciuch — malarstwo, grafika; katalog wystawy, Rzeszów 1974 (nadesł. BWA w Rzeszowie).
- (Reck) Rysunek — Danuta Reck, składanka do wystawy, Szczecin 1976 (nadesł. BWA w Szczecinie).
- (Rocznica) 30 rocznica zwycięstwa nad faszyzmem w twórczości plastycznej, katalog wystawy, Warszawa 1975 (nadesł. CBWA w Warszawie).
- Rocznik Grudziądzki, t. 1, Grudziądz 1960 (ofiar. mgr Brunon Klimek z Grudziądza).
- Rocznik Muzeum Etnograficznego w Toruniu. t. 1, Toruń 1978 (nadesł. Muzeum Etnograficzne w Toruniu).
- Rocznik Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu. Historia, z. 3, Bytom 1978 (nadesł. Muzeum Górnośląskie w Bytomiu).
- Rocznik Muzeum Narodowego Rolnictwa w Szreniawie, t. 10, Warszawa 1978 (nadesł. Muzeum Narodowe Rolnictwa w Szreniawie).
- Rocznik Muzeum Radomskiego, 1977, Radom 1977 (nadesł. Muzeum Okręgowe w Radomiu).
- Rocznik Muzeum Świętokrzyskiego, t. 6, Kielce 1970 (nadesł. Muzeum Narodowe w Kielcach).
- Romantyzm i romantyczność w sztuce polskiej XIX i XX wieku. Katalog wystawy, Kraków 1975 (nadesł. Muzeum Narodowe w Krakowie).
- Rumin M. — Ikonografia zabytków Kielecczyny w malarstwie od 1944 r., katalog wystawy, Kielce 1975 (nadesł. Muzeum Narodowe w Kielcach).
- (Rusew) Swetlin Rusew (Bułgaria), Malarstwo; katalog, Warszawa 1975 (nadesł. BWA w Warszawie).
- Ruszel K. — Studia nad kulturą ludową Puszczy Sandomierskiej, Rzeszów 1978 (nadesł. Muzeum Okręgowe w Rzeszowie).
- (Rzepiński) Czesław Rzepiński, malarstwo. Katalog wystawy, Warszawa 1975 (nadesł. CBWA w Warszawie).
- Rzeźba. „Postawy”. Grupa twórcza ZPAP pod patronatem Muzeum w Chrzanowie, katalog, Chrzanów 1975 (nadesł. Muzeum w Chrzanowie).
- Sandoch Z. — Budownictwo okrętowe i okręt w grafice XVII i XVIII wieku. Katalog wystawy, Szczecin b.r. (nadesł. Muzeum Narodowe w Szczecinie).
- Sieroszewski W. — Ochrona dóbr kultury w ustawodawstwie UNESCO, Warszawa 1978, BMiOZ, seria B, t. 54 (nadesł. Ośrodek Dokumentacji Zabytków w Warszawie).
- Sieroszewski W., Zólkiewski A. — Przepisy prawne dotyczące ochrony dóbr kultury oraz muzeów, Warszawa 1978, BMiOZ, seria B, t. 50 (nadesł. j.w.).
- Sprawozdania Archeologiczne, t. 29, 30, Wrocław 1977, 1978 (nadesł. Redakcja „Sprawozdania Archeologiczne” w Krakowie).
- Strawińska Z. — Wieś palucka Ostatkowska Struga, Toruń 1978 (nadesł. Muzeum Etnograficzne w Toruniu).
- Studia do dziejów dawnego uzbrojenia i ubioru wojskowego, cz. 7, Kraków 1978 (nadesł. Muzeum Narodowe w Krakowie).
- (Suberlak) Stefan Suberlak — grafika, katalog wystawy, Warszawa 1975 (nadesł. BWA w Warszawie).
- Treiderowa A., Potemski M. — Albrecht Dürer 1471—1528. Miedzioryty i drzeworyty ze zbiorów Biblioteki PAN w Krakowie, Łódź 1975 (nadesł. Muzeum Sztuki w Łodzi).
- Wiadomości Archeologiczne, t. 43, Warszawa 1978 (nadesł. Państwowe Muzeum Archeologiczne w Warszawie).
- Widzieć i rozumieć. Voir et concevoir. Międzynarodowy Kongres Krytyków Sztuki AICA Polska 1975, Kraków 1975 (nadesł. Muzeum Narodowe w Krakowie).
- (Weiss) Grafika Wojciecha Weissa. Techniki artystyczne, monotypie, grafika użytkowa. Katalog wystawy, Kraków 1975 (nadesł. Muzeum Narodowe w Krakowie).
- Witkoś S. — Bajdy i Moderówka, Poznań 1977 (nadesł. Muzeum Narodowe Rolnictwa w Szreniawie).
- Wołagiewicz R. — Kręgi kamienne w Grzybnicy, Koszalin 1977 (nadesł. Muzeum Okręgowe w Koszalinie).
- Wystawa Amatorskiej Fotografii Artystycznej ITF-75, Inowrocław 1976 (nadesł. Muzeum im. Jana Kasprówicza w Inowrocławiu).
- Zamki środkowopolskie, cz. 1, Łódź 1977 (nadesł. Katedra Archeologii Uniwersytetu Łódzkiego w Łodzi).

(now.)

Wydawnictwo Muzeum w Grudziądzu. 86-300 Grudziądz, ul. Wodna 3/5, tel. 202-07, 202-08.
Nakład 500 egz.

Czesław Rzepiński: „Otwarty balkon”
Z wystawy malarstwa Cz. Rzepińskiego ze zbiorów K. i. W. Ochmanów w grudziądzkim
Muzeum